

Lâiklik konulu konferansta bazı kişiler hadise çıkardı

Prof. Abdülkadir Karahan, din ve vicdan hürriyeti tanıyan Anayasaların komünist Anayasalar olduğunu da iddia etti

Profesör Abdülkadir Karahan'ın, önceki gün Türk Dil Kurumunda verdiği, «Lâikliğin Türkiye'de ki sınırları ne olmak gerekir.» konulu konferansı, olaylara yol açmış, özellikle elleri tesbihli ve sık sık tekbir getiren İmam - Hatip Okulu öğrencileri, salonda kargaşalık çıkarmak istemişlerdir.

Gerek Karahan ve gerekse mukaddesatçı gençler tarafından, birçok devrimler, bu arada 1961 Anayasası ve hattâ azız Atatürk, ağır bir lisanla yerilmiş, cevap vermek isteyen Senatör Ahmet Yıldız'a konferansçı Prof. «İhtilâlciliğinizi ve temelli senatörlüğünüzü burada tatbik edemezsiniz» demmiştir.

Konuşmacı, eski şeyhülislâmla Sonu Sa. 7 Sü. 7 de)

Laiklik konulu konferansta

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ra yakışan bir eda ile, din ve vicdan hürriyetleri tanıyan anayasaların komünist anayasalar olduğunu iddia etmiştir. Bilindiği gibi 1961 Anayasasında da bu hürriyetler tanınmaktadır.

Prof. Karahan, konuşmasında özetle şunları söylemiştir:

«Devletin dini olamaz. Din sahibi olmak için, hakiki şahıs olmak gerekir. Bireyler de dinsiz olamaz. Yeme, içme, yatma gibi, din de bir ihtiyacıdır. Stalinin kızı, Clay, birer örnektir. Öyle ise, devletler lâik, fertler din sahibi olur.

Bizdeki lâiklik tartışmaları haklı değildir. Lâiklik, Avrupada kiliseye ve monarşiye karşı olan bir isyan hareketidir. Bizde çok değişikdir. Eğer, Dürrüzeade fetva vermese idi belki de tarihin bazı sayfaları değişecekti.

(Biz bize benzeriz), lâfı bir safsatadır. Biz de başkalarına benzeyebiliriz. Lâiklik hareketi, saltanatın kaldırılması ile başlamıştır. İlk zamanlar lâiklik Anayasaya girmemiştir. Buna rağmen, Atatürk öyle bazı devrimler yapmıştır ki, dine ve seriata aykırıdır. 1921 Anayasası, hâkimiyeti millete vermiş, kanunların şer'i esaslara bağlı kalacağını bil dirmişti. Atatürk, millete Anayasaya ne derse desin devrimleri kabul ettirmiştir. İnönü'nün teklifi üzerine, İslâmiyet Anayasadan çıkarılarak lâiklik esası konulmuş tur.

Askeri hükümet darbesini takiben getirilen 1961 Anayasası çok fazla ilericidir. Ülkemiz gerçekleri ile bağdaşamamaktadır. Din ve vicdan hürriyeti tanıyarak dinsizliği himaye etmiştir. Bu çeşit lâiklik komünist anayasalarda vardır. Din diline gelince, Allahuekber veya Tanrı uludur, hangisi söylenirse söylensin kıyamet kopmaz. Ancak, ülkemiz de en azından Hristiyan ve Yahudilere tanınan hakların, Müslümanlara da tanınmasını istiyorum. Diyanet İşleri Başkanlığı, devlete bağlı olmamalıdır. Eğer lâik isek, din adamları memur gibi çalışmamalıdır. Lâiklik dinsizliğe prim vermek değildir. Bu komünist ve Allaha inanmayan ülkelerde böyledir.»

Sık sık tekbir getiren, estafullah çeken mukaddesatçı kalabalık, konuşmacıyı uzun süre alkışlamışlar, ancak uyanık güçler söz isteyince, taşkınlığa başlamışlardır.

İlk sözü alan Hâkim Ali Rıza Önder, Türkçe emanın şart olduğunu, Arapça ibadetin yurttaşla alay etmek olduğunu söylemiş ve şöyle demiştir:

«Diyorlar ki, Diyanet İşleri devletten ayrılınsın. Henüz Ali Fuat Başgil'in atığı, fesat tohumlarının izi silinmemiştir. Din işleri serbest bırakılırsa, 5 - 10 sene sonra teokratik idareye geri döneriz.»

İkinci olarak Tabii Senatör Ahmet Yıldız, söz almış ve şunları söylemiştir:

«Konferansçı tarafsız değildir. Bir ilim adamından bu beklenmez. Eğer istedikleri olursa iki başlı bir devlet türer. Din tüccarlarının ekmeğine yağ sürülür. Ko-

nuşmacı, sosyalizm - komünizm farkını bilmediği gibi, din - doktrin ayrımını da yapamamaktadır.»

Daha sonra diğer konuşmacılar da, konferansçıyı yermişler, ancak İmam - Hatipliler gürültü çıkarmak istemişlerdir. Bir tanesi konferansçıyı destekleyen bir konuşma yaparak, onlar gibi düşünmeyenlere çirkin bir dille çatmıştı. Senatör Ahmet Yıldız, iftira lara cevap vermek için müdahale edince, konferansçı Karahan, «İhtilâlciliğinizi ve temelli senatörlüğünüzü burada tatbik edemezsiniz» demmiştir. Bunun üzeri ne kargaşalık çıkmış, tekbirciler Yıldız'ın üzerine yürümüşlerdir. Görevliler olaylara müdahale ederek, hâdisenin büyümesini önlemişlerdir.

TRV'SAM
Kütüphanesi Arşivi
No 059-154/1

EVET/HAYIR

OKTAY AKBAL

1984 Savaşımı sürdürmek...

Size iki liste sunacağım. Birinde 35, öbüründe 40 kişi var. Türk Dil Kurumu'nun 1982 Kurultayı'nda seçimle işbaşına gelen Yönetim Kurulu ile AKDITYK'nın atanarak oluşturulan şimdiki Yönetim Kurulu...

1982 temmuzunda yapılan son Kurultay'da 600 TDK üyesi-nin katıldığı seçimler sonunda aşağıda adları yazılı kişiler Yönetim Kurulu'na seçilmişti:

Prof. Dr. Akşit Göktürk, Prof. Dr. Mustafa Canpolat, Prof. Dr. Berke Vardar, Oktay Akbal, Prof. Dr. Şerafettin Turan, Prof. Dr. Doğan Aksan, Ömer Asım Aksoy, Sami Karaören, Prof. Dr. Tahsin Yücel, Emin Özdemir, Cahit Külebi, Prof. Dr. Atalay Yörükoğlu, Prof. Dr. Sadettin Buluç, Prof. Dr. Aydın Köksal, Prof. Dr. Hasibe Mazioğlu, Kemal Demiray, Prof. Dr. Ruşen Keleş, Doç. Dr. Türker Alkan, Prof. Dr. Erdem Aksoy, Sabahattin Kudret Aksal, As. Dr. Kâmile Imer, Prof. Dr. Ahmet Kocaman, Necati Cumalı, Prof. Dr. Bediâ Akarsu, Emel Vardarlı, Prof. Dr. Özcan Başkan, Prof. Dr. Özer Soysal, Doç. Dr. Tuğrul İnal, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Prof. Dr. Vecihe Hatipoğlu, Hikmet İlaydın, Prof. Dr. Özdemir Nutku, Prof. Bahri Sıvı, Necdet Uğur, Doç. Dr. Semih Tezcan...

AKDITYK'ya bağlı Türk Dil Kurumu üyeliklerine de atama yoluyla aşağıda adları yazılı kişiler...

Prof. Dr. Ali Alpaslan, Prof. Dr. Meliha Ambarcıoğlu, Doç. Mehmet Akalın, Prof. Ömer Faruk Akün, Prof. Beynun Akyavaş, Prof. Kaya Bilgegil, Necat Birinci, Prof. Sadettin Buluç (TDK son yönetim kurulundan AKDITYK'nın atadığı TDK'ye seçilen tek üye), Prof. Nihat Çetin, Prof. Kemal Eraslan, Doç. Ahmet Bican Ercilasun, Doç. İnci Enginün, Yrd. Doç. İsmail Erünsal, Yrd. Doç. Nevzat Gözaydın, Doç. Tuncer Gülensoy, Prof. Fahri İz, Yrd. Doç. Günay Karaağaç, Doç. Zeynep Korman, Prof. Dr. Zeynep Korkmaz, Turan Oflozoğlu, Doç. Orhan Okay, emekli albay Emin Orkut, Prof. Yaşar Önen, Doç. İsmail Parlatur, Şevket Rado, Doç. Saim Sakaoğlu, Yrd. Doç. Osman Fikri Sertkaya, Feyziye Abdullah Tansel, Prof. Talât Tekin, Prof. Ahmet Temir, Prof. Sencer Tonguç, Doç. Mertol Tutum, Yrd. Doç. Osman Nedim Tuna, Doç. Fikret Türkmen, Doç. Himmet Emunç, Doç. Kâzım Yetiş, Doç. Çiğdem Yıldırım, Doç. Nuri Yüce, Doç. Hamza Zülfikâr.

İşte Türk Dil Kurumu'nun 600 üyesinin oylarıyla seçilen 35 kişi ile yeni atanan 40 kişi... Aydın kamuoyu iki listeyi kıyaslasın. Şimdiki arasında mı, öncekiler arasında mı daha çok dilbilimci, yazar, sanatçı var? Atatürk devrimcisi var? Tarih ve ulus önünde herşey ortadadır. Bugünler gelip geçer, yarın bu konular çok daha açık, çok daha belirgin biçimde tartışılacak, sergilenecektir.

Yeni atanan 40 üyenin çoğunu tanımıyorum. Adlarını ilk kez duyduklarım da var. İçlerinde gerçek dil uzmanları, Atatürk'e bağlı aydınlar da vardır belki... Ama özellikle 'Tercüman' gazetesinde ve 'tutucu', Atatürk devrimine ters düşen kişiler de oldukça çok. Bunları tek tek gözler önüne sermek, yazılarından örnekler sunmak bir görevdir. Onun da sırası gelecektir. Şimdilik TDK'nun 1982 Kurultay'ında seçilmiş ve temmuz 1984 Kurultay'ına dek görevde kalması beklenen Yönetim Kurulu'nda yer alanlarla, bugünkü atanmış üyeleri tek tek ele alıp incelemek yeterli bir kanı verebilir.

Dağlarca, Cumalı, Aksal, Külebi gibi çağımızın dört önemli şairi bir yanda... Şevket Rado ile Turan Oflozoğlu öte yanda!.. Rado ile Oflozoğlu'nun bu kurulda işi ne diye düşündüm önce; sonra koskoca insanlar bunlar, herhalde bildikleri birşey vardır diye avundum. Toplantılarda yapacakları olumlu konuşmalarla Atatürk'e ters düşen üyeleri doğru yola çekerler diye bir umut beslemeli mi? En çok üzüldüğüm nokta, Sayın İz'le, Buluç'un böyle bir kurulda üye olmaları!.. Buluç, en azından otuz yıldır TDK Yönetim Kurullarında görev yapmış, dil atımlarında katkıları bulunmuş bir bilim adamıdır. Fahri İz de ilerici bir kişilikle tanınır. Bu iki bilim adamının dil devrimini yüzde yüz ters yön çevirmek amacıyla kurulmuş, oluşturulmuş bir kurulda, bir kurumda işleri ne?

Herşey eski durumuna dönecektir. Buna kesinlikle inanıyorum. Herşey bir yasa konusudur. Atatürk'ün vasiyeti ortadadır. Şimdiki uygulama hem Anayasa'ya hem Atatürk'ün vasiyetine aykırıdır. Atatürk'ün vasiyeti hiç bir biçimde değiştirilemez, bozulamaz. Bunu belirttikten sonra başka bir konuya değinmek istiyorum. AKDITYK Başkanı emekli general İlhan, TDK yayınlarının yakılmasını isteyen kişilerden söz ediyor. Herhalde yeni atanan üyeler olacak bu 'yakma' meraklıları!.. Altmış yıllık bilimsel birikimi yakarak ortadan kaldırmayı düşünenler Atatürk Devriminin düşmanlarından başkaları olamaz. Ama kimlerdir bunlar? Sayın İlhan'dan bu adları açıklamasını istemek bütün Atatürkçülerin görevidir. Kimdir, kimlerdir bu kişiler?

Bu konu öyle sanıyorum ki bir türlü kapanmayacak, yanlışlar, yanlışlar, aykırı tutumlar, davranışlar sürdükçe bizler, Atatürk'e ve devrimine bağlı yazarlar, aydınlar, yurttaşlar olarak düşüncemizi yazacağız, söyleyeceğiz, gerekirse bir Türk Dil Derneği'nde bir araya gelerek Atatürk'ü savaşımında direneceğiz.

TDV-İSAM

Kütüphane Arşivi

No

959-154/2

ÇAĞDAŞ YAYINLARI

OKTAY AKBAL

DÜNYAYA AÇILMAK

Ederi: 200 lira

İsteme Adresi: Çağdaş Yayınları, Türkoğlu Cad. No 39/41
ÇAĞALOĞLU/İSTANBUL